

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213 130 7023
213 130 7224
Email koinovouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 13-01- 2026
Αρ. Πρωτ.: 303/2025

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοιν.: Ως Πίνακας Αποδεκτών

Αναφορά: 706/10-12-2025

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 706/10-12-2025 Αναφοράς που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο βουλευτής κ. Λ. Αυγενάκης, με θέμα: «*Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών για την άρση ανισοτήτων και την προστασία τυφλών ατόμων και ατόμων με μειωμένη όραση ενόψει της 3^{ης} Δεκεμβρίου - Παγκόσμιας Ημέρας Ατόμων με Αναπηρία*» και της επ' αυτής, συνημμένου από 02-12-2025 Υπομνήματος της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών (αρ.πρ. 2511/1011), σας γνωρίζουμε -κατά λόγο αρμοδιότητας- τα ακόλουθα:

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματική πρόσβαση των τυφλών και των πολιτών με μειωμένη όραση στη Δικαιοσύνη, σε ίση βάση με τους λοιπούς πολίτες, έχει προβεί σε σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες για τη θεσμοθέτηση των κάτωθι παροχών και διευκολύνσεων:

- Με το άρθρο 22 του ν. 5023/2023 (Α' 34): «*Αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως αναπηρίας ή χρόνιας πάθησης, επικαιροποίηση της ορολογίας του Αστικού Κώδικα, του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, του Κώδικα Συμβολαιογράφων και του ν. 4478/2017, για την εναρμόνισή της με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4074/2012 και λοιπές διατάξεις, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη των ατόμων με αναπηρία*», τροποποιήθηκε το άρθρο 4938/2022 (Α' 109) του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών. Προς την κατεύθυνση της διευκόλυνσης της πρόσβασης στη δικαιοσύνη των ατόμων με αναπηρία και της δημιουργίας ενός δικτύου σημείων επαφής, προβλέφθηκε, ρητά, ο ορισμός ενός δικαστικού υπαλλήλου, ως υπευθύνου στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες της χώρας μας για ζητήματα πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία, ενημέρωσής τους, και διευκόλυνσης της εξυπηρέτησής τους. Ο ορισμός του ως άνω υπαλλήλου πραγματοποιείται με απόφαση του Προέδρου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Δικαστηρίου ή του Διευθύνοντος το Δικαστήριο ή την Εισαγγελία, σύμφωνα με τα σχετικώς προβλεπόμενα στην υποπερ βιβ) της περ β του άρθρου 17 του ν. 4938/2022. Η ανωτέρω πρόβλεψη εναρμονίζεται με τον ν. 4488/2017 (Α' 137), ο οποίος στο άρθρο 71 προβλέπει τον ορισμό Επιμέρους Σημείων Αναφοράς για την παρακολούθηση εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Κατ' εφαρμογή της ως άνω νομοθετικής πρόβλεψης και λαμβανομένης υπόψη της ευρύτατης μεταρρύθμισης που επήλθε με τον ν. 5108/2024 (Α' 65), με τον οποίο ενοποιήθηκε ο πρώτος βαθμός δικαιοδοσίας των δικαστηρίων, το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Δικαιοσύνης προέβη στην αποστολή σχετικού αιτήματος προς όλα τα Δικαστήρια και τις Εισαγγελίες της χώρας, για την επικαιροποίηση ή για τον ορισμό των δικαστικών υπαλλήλων ως υπεύθυνων για την πρόσβαση των πολιτών με αναπηρία σε αυτά.

- Με τα άρθρα 23 και 24 του ν. 5023/2023 προβλέφθηκε η απευθείας συμπερίληψη των ατόμων με αναπηρία στους δικαιούχους της παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας, χωρίς εισοδηματικά κριτήρια. Ειδικότερα, σύμφωνα με την περ. 3α του άρθρου 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24) «Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος και άλλες διατάξεις» ορίζεται, ότι Δικαιούχοι νομικής βοήθειας είναι και οι πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος. Δικαιούχοι είναι, επίσης, οι πολίτες με ποσοστό αναπηρίας εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και άνω, ανεξαρτήτως εισοδήματος, τρίτου κράτους και ανιθαγενείς, εφόσον έχουν, νομίμως, κατοικία ή συνήθη διαμονή στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Στις περιπτώσεις αυτές, το αρμόδιο όργανο για παροχή νομικής βοήθειας, κατά τις διατάξεις του παρόντος, μπορεί, αν κριθεί αναγκαίο, να διορίσει συνήγορο αυτεπαγγέλτως από τις καταστάσεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3. Οι ως άνω διατάξεις περί παροχής δωρεάν νομικής βοήθειας εφαρμόζονται από τις Δικαστικές Αρχές σε μόνιμη βάση κατ' υλοποίηση των οικείων προγραμμάτων δωρεάν νομικής βοήθειας.

- Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και ειδικότερα σε ό,τι αφορά την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της νομοθεσίας σε συμμόρφωση προς τις προβλέψεις της Διεθνούς Συμβάσης των Ηνωμένων Εθνών, συστάθηκε και συγκροτήθηκε η υπ' αριθ. 35762/Φ.371/21-05-2024 Ομάδα Εργασίας (ΑΔΑ: ΨΑΘΣΩ-70Β), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, με αντικείμενο τη μελέτη του θεσμικού πλαισίου της Δικαστικής Συμπαράστασης (άρθρα 1666-1686ΑΚ) και υιοθέτησης του θεσμού της υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων. Η εν λόγω Ομάδα Εργασίας, ολοκληρώνοντας τις εργασίες της τον Ιανουάριο του έτους 2025, παρέδωσε σχέδιο νόμου τροποποίησης των άρθρων 1666 έως 1688 του Αστικού Κώδικα περί δικαστικής συμπαράστασης, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό του θεσμού και την προσαρμογή της χώρας στα διεθνή πρότυπα. Το προσεχές διάστημα το σχέδιο νόμου πρόκειται να τεθεί σε διαβούλευση και να κατατεθεί στη Βουλή των Ελλήνων, με σκοπό την ψήφισή του. Το σχέδιο νόμου ανταποκρίνεται στο άρθρο 12 της Σύμβασης και στις Τελικές Παρατηρήσεις και Συστάσεις της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών και, συγκεκριμένα, στην αντικατάσταση του συστήματος υποκαθιστάμενης λήψης αποφάσεων, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών δικαστικής συμπαράστασης, με το καθεστώς της υποστηριζόμενης λήψης αποφάσεων, που σέβεται την αυτονομία, τη θέληση και τις προτιμήσεις του ατόμου το οποίο πρόκειται να τεθεί σε αυτό το καθεστώς. Άξονα των προτεινόμενων ρυθμίσεων αποτελεί ο σεβασμός και η πλήρης διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων με την παροχή εγγυήσεων αποτροπής καταχρηστικών συμπεριφορών σε βάρος της ζωής, της περιουσίας και της προσωπικότητάς τους. Έτσι επέρχεται αλλαγή στην επί πολλές δεκαετίες κυρίαρχη αντίληψη ότι η αναπηρία (σωματική ή ψυχική) οδηγεί αδιακρίτως σε επ' αόριστον απώλεια της ικανότητας λήψης αποφάσεων και, εν πολλοίς, της δικαιοπρακτικής ικανότητας.

- Με το π.δ. 30/2025 (Α' 52) «Οργανισμός του Υπουργείου Δικαιοσύνης», συστάθηκε Τμήμα Δικαστικής Προσβασιμότητας Ευάλωτων Πολιτών, το οποίο υπάγεται στη Διεύθυνση Δικαστικής Προσβασιμότητας της Γενικής Διεύθυνσης Ειδικών Νομικών Ζητημάτων. Στις αρμοδιότητες του Τμήματος Δικαστικής Προσβασιμότητας Ευάλωτων Πολιτών περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η διασφάλιση της κάλυψης των ιδιαίτερων αναγκών προσώπων που υφίστανται τον κίνδυνο να υποστούν διακριτική μεταχείριση στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής διαδικασίας, η παροχή αποτελεσματικής νομικής βοήθειας προς τα πρόσωπα αυτά καθώς και η αποτελεσματική ενημέρωσή τους για τα δικαιώματά τους σε ουσιαστικό και δικονομικό επίπεδο.

- Σε εξέλιξη βρίσκεται η υλοποίηση μίας σειράς μεγάλων έργων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Δικαιοσύνης, που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή το ΕΣΠΑ και διαρθρωτικά ταμεία, συνολικού προϋπολογισμού σχεδόν 220.000.000,00ευρώ. Ενδεικτικά, αναφέρουμε:

1. «Αναβάθμιση και επέκταση των Συστημάτων Πληροφορικής του Τομέα Δικαιοσύνης» μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας. Το εν λόγω έργο αποτελείται από τις κάτωθι τρεις (3) λειτουργικές ενότητες:

- Λειτουργική ενότητα 1 (ΛΕ1): Ανάπτυξη ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) για τον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

- Λειτουργική ενότητα 2 (ΛΕ2): Δέσμη δράσεων για την ενίσχυση του πληροφοριακού συστήματος του Εθνικού Ποινικού Μητρώου και περαιτέρω επέκτασης των υπηρεσιών του

- Λειτουργική ενότητα 3 (ΛΕ3): Αναβάθμιση και επέκταση λειτουργικότητας του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής & Ποινικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) - ΟΣΔΔΥ-ΠΠ Β' Φάση

Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2026.

2. «Ψηφιακή Αναβάθμιση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Διοικητικής Δικαιοσύνης (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ)» μέσω ΕΣΠΑ. Το έργο αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2026.

3. «Αναβάθμιση του Συστήματος Τήρησης των Αρχείων των Δικαστηρίων (Ηχογράφηση/ Αποηχογράφηση πρακτικών Δικαστηρίων)» μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης & Ανθεκτικότητας. Το έργο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, την παροχή υπηρεσιών Ηχογράφησης-Αποηχογράφησης των πρακτικών των δικαστηρίων, μέσω της ψηφιακής καταγραφής, αποθήκευσης και διάθεσης των Πρακτικών των Συνεδριάσεων των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων της χώρας για διάστημα 36 μηνών από τον Ιούνιο του 2023.

4. «Υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης (τηλεδίδες) σε δικαστήρια και σωφρονιστικά καταστήματα και παροχή υπηρεσιών ενημέρωσης της πορείας των πινακίων και των εκθεμάτων των δικαστηρίων (Ηλεκτρονικό Πινάκιο)» . Η επέκταση του έργου σε επιπλέον αίθουσες/ γραφεία των Δικαστικών/ Εισαγγελικών Καταστημάτων της χώρας είναι σε εξέλιξη και αναμένεται να ολοκληρωθεί το α' τρίμηνο του 2026.

Στις συμβατικές υποχρεώσεις των αναδόχων των ανωτέρω έργων συμπεριλαμβάνεται η συμμόρφωση των παρεχόμενων τεχνολογιών και υπηρεσιών με τις απαιτήσεις του ισχύοντος πλαισίου: Κανόνες και Πρότυπα για Διαδικτυακούς Τόπους του Δημόσιου Τομέα, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας (Communication CCOM (2017) 134), σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο «Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης». Ειδικότερα, στο πλαίσιο υλοποίησης των έργων προβλέπεται η τήρηση του καθολικού σχεδιασμού (Ν. 4488/2017, αρ. 63) και η διασφάλιση της προσβασιμότητας

των υπό ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρίες, όπως αυτά ορίζονται ήδη στο άρθρο 60 του Ν. 4488/2017, αλλά και στο Ν.4591/2019, με το οποίο ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2016/2102 (eAccessibility) «για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα».

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι με την παρ. 2 του άρθρου 4 της υπ' αριθμ. 10109 οικ./19.04.2024 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 2449/Β/24.04.2024) «*Ορισμός του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας ως Αναθέτουσας Αρχής για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών και μελετών του ν. 4412/2016 (Α' 147) σχετικά με την ταυτότητα των κτηρίων και αυτοτελών διηρημένων ιδιοκτησιών που ανήκουν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, καθορισμός ειδικότερων ζητημάτων που αφορούν στη διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών και μελετών του ν. 4412/2016 (Α' 147) και λοιπές σχετικές λεπτομέρειες*», ορίζεται ότι: «**Οι μελέτες προσβασιμότητας ΑμεΑ και εμποδιζόμενων ατόμων συντάσσονται υποχρεωτικά, όπου διαπιστώνονται ελλείψεις, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 26 του Ν.4067/2012.**»

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...5...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:0...
Σύνολο σελίδων: 5

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
2. Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
3. Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
4. Υπουργός Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
5. Υπουργός Εσωτερικών
6. Υπουργός Υγείας
7. Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών
8. Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης
9. Υπουργός Ανάπτυξης
10. Υπουργός Προστασίας του Πολίτη
11. Υπουργός Πολιτισμού
12. Υπουργός Εθνικής Άμυνας
13. . Βουλευτής: κ. Λ. Αυγενάκης
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας της Βουλής των Ελλήνων)

